

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Statens energimyndighets och Naturvårdsverkets rapport om kommunal tillstyrkan av vindkraft

Ert ärendenummer M2017/01633/Ee

Sammanfattning

Länstyrelsen Östergötland är positiv till Energimyndighetens och Naturvårdsverkets förslag att bestämmelsen om kommunal tillstyrkan i 16 kap. 4 § miljöbalken ska upphävas.

Synpunkter

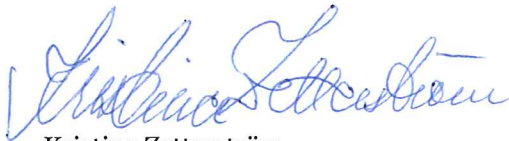
Av de alternativ som studerats anser Länstyrelsen att upphävande av bestämmelsen om kommunal tillstyrkan är det alternativ som i störst utsträckning underlättar tillståndsprocessen vid etablering av vindkraft. Länstyrelsen bedömer att denna åtgärd kommer att effektivisera tillståndsprocessen och förkorta handläggningstiderna vid tillståndsprovning av vindkraft. Bestämmelsen innebär ett extra moment i provningsprocessen jämfört med de flesta andra tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter.

Länstyrelsen bedömer att kommunen kommer att ha inflytande över mark- och vattenanvändningen vid etablering av vindkraft även om bestämmelsen tas bort. Kommunen är en viktig part i samrådsskedet och en viktig remissinstans vid tillståndsprovningen. Kommunen får möjlighet att yttra sig vid flera tillfällen under provningsprocessen. Vid kompletteringsskedet får kommunens nämnd för miljöfrågor yttra sig över ansökans innehåll. Vid remisskedet får både kommunstyrelsen och nämnden för miljöfrågor yttra sig över ansökan. Provningmyndigheten ska även göra en bedömning av om den sökta verksamheten är förenlig med gällande översiktsplan.

Länstyrelsen har erfarenhet av att bestämmelsen om kommunal tillstyrkan orsakat problem i flera ärenden. Handläggningstiden har i vissa fall förlängts på grund av att besked om tillstyrkan har dröjt och att det inte finns några påtryckningsmöjligheter för att få svar inom en viss tid. Det har också förekommit svårtolkade tillstyrkansbeslut med formuleringar som kan tolkas som att tillstyrkan är villkorad. Beslut om avstyrkan har i något fall lämnats i ett sent skede av provningsprocessen. Länstyrelsen delar även den problembild som redovisas i remissen, bland annat när det gäller brist på rättssäkerhet genom att det saknas reglerade beslutskriterier för tillstyrkansbeslut, att beslutet inte behöver motiveras och att det inte går att överklaga beslutet i sak.

Länstyrelsen anser inte heller att alternativet tidig tillstyrkan ska införas. Detta kan medföra liknande eller andra problem, exempelvis med att tolka tillstyrkansbeslutet och avgöra om det är giltigt för ett visst projekt. En tidig tillstyrkan ska enligt förslaget kunna ändras fram tills att ansökan kungörs, vilket är relativt sent i processen när ansökningshandlingarna ska vara kompletta.

I handläggningen av detta ärende har förutom undertecknade även länsjurist Karin Fridell och samhällsbyggnadsdirektör Jan Persson deltagit. Jan Persson har anmält avvikande mening enligt nedan.

Kristina Zetterström
Länsråd

Karin Fröbom
Byrådirektör

Avvikande mening

Jag delar inte Länsstyrelsens synpunkter i ärendet. Den centrala frågan vid prövning av vindkraftsetableringar är att se till att anläggningen får en lämplig lokalisering, vilket kräver en väl förankrad fysisk planering. Mot bakgrund av att det är kommunerna som i lagstiftningen har ansvaret för planeringen av mark- och vattenanvändningen anser jag att det är fel att ta bort kommunens direkta inflytande över större vindkraftsetableringar genom att upphäva bestämmelsen om tillstyrkan. Jag menar att Energimyndighetens och Naturvårdsverkets rapport bagatelliserar denna frågeställning genom att hänvisa till att bestämmelsen kan ersättas med att kommunen istället får lämna yttrande över ansökta vindkraftsetableringar. En sådan ordning medför givetvis en kraftig försvagning av kommunens möjlighet till inflytande, vilket dock inte närmare förklaras i rapporten.

Det är högst sannolikt att ett borttagande av bestämmelsen om kommunal tillstyrkan skulle försämra kommunens incitament för att bedriva en aktiv översiktsplanering för vindkraft. Eftersom ingen annan instans har ett sådant planeringsansvar riskerar vi därmed att få en allmänt försvagad planering av vindkraften, vilket i sin tur riskerar att leda till en sämre hushållning med mark- och vattenresurserna. Enligt min uppfattning behöver ett eventuellt borttagande av dagens starka kommunala inflytande över vindkraftsetableringar i så fall förenas med att även planeringsansvaret för vindkraftsutbyggnaden flyttas till en annan, förslagsvis statlig, beslutsnivå. I annat fall tar man bort möjligheten till politiskt ansvarsutkrävande för vindkraftsplaneringen på ett sätt som inte är rimligt.

Jan Persson
Samhällsbyggnadsdirektör

Kopia till
m.remiss-energi@regeringskansliet.se